

CHO TRÒN CHỮ HIẾU MỚI LÀ ĐẠO CON

Vu Lan: ngày báo hiếu

Ngày lễ Vu Lan trong Đạo Phật là ngày “Phật Hoan Hỷ”, ngày “Tự Tứ”. Tăng, Ni tập trung vào sự tu niệm và thỉnh cầu những bậc trưởng thượng chỉ dạy mọi lỗi lầm để mình thành tâm sám hối.

Ngày Vu Lan cũng là ngày “Báo Hiếu”, gọi lại lòng hiếu thảo của người con Phật. Nhân dịp này Phật tử nhớ lại công ơn cha mẹ sinh thành nuôi dưỡng cực khổ mà nhờ đến sức chú nguyện của chư tăng, ni để phụ lục mà độ cho cha mẹ.

Cha mẹ quá vãng dù đã qua bảy đời thì nếu có sa vào đường khổ cũng nhờ phúc đức này mà được thoát khỏi, được siêu thăng. Còn nếu cha mẹ không đi trong đường khổ thì nhờ phúc đức này mà được tăng trưởng thiện căn. Nếu cha mẹ còn sống, chưa qua đời, thời nhờ phúc đức đó mà tăng trưởng tuổi thọ và phát tâm Bồ Đề.

Hiếu thảo thường được hiểu là lo đầy đủ mọi thứ về vật chất cho cha mẹ. Nhưng cha mẹ sẽ qua đời một ngày nào đó. Theo Đạo Phật, chúng ta không chỉ có mặt ở một đời này mà còn có mặt ở vô số kiếp về trước và sau nữa, mắt thân này sẽ mang thân khác. Bởi vậy người con hiếu còn phải lo cho cha mẹ cả về tinh thần, làm sao thức tỉnh cha mẹ hướng về đường thiện, tin vào nhân quả tội phước, quy y tam Bảo, niệm Phật làm lành để trong đời hiện tại cha mẹ

được yên vui và khi mất đi sẽ được hạnh phúc, an lành trong đời sau.

“Tâm hiếu là tâm Phật. Hạnh hiếu là hạnh Phật”. Với truyền thống người Việt ta, hiếu thảo là một nền tảng đạo đức rất cần thiết, rất thiêng liêng và cao cả. Có hiếu trong gia đình thì mới có thể là một công dân tốt ngoài xã hội. Hiếu là bước đầu để xây dựng một gia đình tốt đẹp, một xã hội văn minh và tiến lên thành một quốc gia cường thịnh.

Trong dân gian từ bao đời nay đã có câu:

*“Công cha như núi Thái sơn
Nghĩa mẹ như nước trong nguồn chảy ra
Một lòng thờ mẹ kính cha
Cho tròn chữ hiếu mới là đạo con”*.

Rõ ràng chữ “hiếu” được xác lập bằng “đạo con”, tức là đạo làm con, bằng sự thể hiện của tâm hiếu rất cụ thể mà cha ông ta từng nhấn mạnh:

*“Tu đâu cho bằng tu nhà
Thờ cha kính mẹ mới là chân tu”*.

Đạo Phật là đạo Hiếu, nên trong kinh Đại Tập có câu: *“Sanh đời không có Phật, khéo thờ Cha Mẹ là thờ Phật”*. Cũng như kinh Nhẫn Nhục cũng có câu: *“Cùng tột điều Thiện không gì hơn Hiếu. Cùng tột điều Ác không gì hơn Bất Hiếu.”*

Trong kinh Bổn Sự có dạy: *“Giả sử có một người một vai cồng Cha, một vai cồng Mẹ, suốt đời như vậy, không có dừng nghỉ, lại cung cấp cho Cha Mẹ đồ ăn đồ mặc thuốc thang, hết thấy các món Cha Mẹ cần dùng. Như vậy cũng chưa đủ báo đáp ân sâu của Cha Mẹ. Vì sao? Vì Cha Mẹ*

đối với con ân đức cao nặng sâu dày: ân đức sanh sản, từ tâm cho bú mớm, ân đức tắm giặt, nuôi nấng trưởng thành, ân đức cung cấp các món cần dùng, ân đức chỉ dạy cách sống ở đời. Cha Mẹ luôn luôn muốn con rời khổ được vui, không bao giờ xao lãng nhớ con thương con như bóng theo hình”.

Thử điếm qua một vài chuyện đời thực tế về chữ Hiếu: từ cô Hoa Hậu xinh đẹp, đến chàng Cử Nhân Đại Học và cậu trai tốt nghiệp Trung Học.

Hoa hậu Thái Lan quỳ gối trước người mẹ nhặt rác

Mint Kanistha, 17 tuổi, đăng quang Miss Uncensored News Thailand 2015. Đây là cuộc thi không phân biệt giới tính, dành cho các người nữ và các người chuyển giới nam sang nữ (ladyboy) tranh tài cùng nhau để tìm ra người vừa xinh đẹp vừa giỏi giang.

Cô Mint sinh ra trong gia đình nghèo, từ nhỏ đã theo mẹ đi nhặt đồ nhôm, đồng sắt, nhựa vụn vật ở các bãi rác để kiếm sống. Sau khi giành ngôi vị ở cuộc thi sắc đẹp, cô về quê, quỳ dưới chân người mẹ, bày tỏ lòng biết ơn công dưỡng dục. (*Mint did not hesitate to kneel down to thank her mother in front of a row of dirty trash cans*). Đây thật quả là một hình ảnh đẹp về lòng hiếu thảo và hành động đáng tự hào của cô Hoa hậu.

Câu chuyện và hình ảnh của Mint sau đó được chia sẻ rộng rãi trên mạng xã hội. Trả lời phỏng vấn Thairath, Mint cho biết cô tốt nghiệp cấp ba. Mẹ của Mint kiếm sống bằng nghề nhặt rác và bán sắt vụn cùng quần áo cũ để có tiền cho cô học hết trung học. Vì nghèo khó nên cô không có điều kiện, không có tiền để thi và học tiếp lên đại học. Trước đây, mỗi khi rảnh rỗi cô đều đi nhặt sắt vụn, phân loại rác giúp mẹ.

Cô hoa hậu nói: "Nếu ai đó hỏi tôi có xấu hổ vì công việc của mẹ không, tôi sẽ trả lời là không. Tôi có ngày hôm nay chính là nhờ công việc này. Tôi làm việc chính đáng và kiếm

tiền trong sạch, tại sao lại thấy xấu hổ?". Hoa hậu nói thêm chính vì công việc nhặt rác của mẹ mà nhờ đó, cô mới được học hành và có ngày chiến thắng trong cuộc thi sắc đẹp này. Hiện tại, mặc dù đã là người nổi tiếng nhưng Mint và gia đình vẫn sống trong căn nhà tồi tàn, đơn sơ chứa đầy ve chai, phế thải. Mint còn thường xuyên giúp mẹ phân loại và dọn dẹp đồng rác của bà.

Cử nhân đại học quỳ gối trước xe chở rác của Cha

Câu chuyện của Mint gợi nhớ tới Kalangnalong, chàng trai người Thái, sinh viên vừa tốt nghiệp trường Đại học Chulalongkorn danh tiếng của Thái Lan. Chàng mặc nguyên cả bộ đồ tốt nghiệp cử nhân và chạy tới trước xe rác của cha, quỳ gối xuống bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đối với công ơn sinh thành dưỡng dục của ông. Hình ảnh này lan truyền mạnh mẽ trên mạng xã hội khiến cộng đồng xúc động.

Đại học Chulalongkorn ở Bangkok là trường Đại học cổ nhất và từ lâu nay vẫn được xem là một trong những ngôi

trường danh tiếng nhất, tốt nhất và tuyển chọn nhất Thái Lan. Trường Đại học gồm có 20 khoa và là nơi thu hút các học sinh giỏi hàng đầu Thái Lan.

Cha của Kalangnalong, mới chỉ học hết lớp 4, là một người lái xe chở rác. Ông làm công nhân vệ sinh môi trường đã nhiều năm, công việc của ông tiêu hao nhiều thể lực, lại phải tiếp xúc với những thứ ô uế, độc hại hàng ngày. Tuy nhiên, ông chưa từng than vãn. Ông luôn nỗ lực chăm chỉ kiếm tiền để chăm sóc gia đình và nuôi con ăn học đầy đủ, để con không bị thua kém bạn bè. Ông luôn dành tất cả những gì tốt đẹp nhất cho con. Ông đã nuôi nấng người con trai giỏi giang tốt nghiệp đại học hạng ưu.

"Khi còn nhỏ, đã có lúc tôi cảm thấy xấu hổ khi có một người cha làm nghề chở rác. Tôi đã từng tự hỏi bao nhiêu lần rằng tại sao cha tôi không thể được đàng hoàng như cha người khác." Kalangnalong bồi hồi nhớ lại. Anh cũng tiết lộ rằng anh đã từng có ý định gia nhập quân đội để giảm bớt gánh nặng cho gia đình nhưng không thể vượt qua bài kiểm tra thể lực. Lúc đó cha anh đã buồn đến rơi nước mắt vì quyết định của anh.

Biết được nguyện vọng lớn nhất của cha là thấy con trai thi đỗ Đại học, Kalangnalong tự nhủ phải không ngừng phấn đấu và chàng trai đã thi đỗ vào trường Đại học. Khi nhận được tin báo anh trúng tuyển vào trường Chulalongkorn, cha của anh đã không kìm được những giọt nước mắt hạnh phúc. Sau đó, người cha già lại càng cố gắng hơn nữa để kiếm đủ tiền nuôi con suốt 4 năm Đại học.

Anh chàng đã viết lên Facebook những lời cảm ơn cha mình: *"Cảm ơn cha vì đã là cha của con. Cảm ơn những giọt mồ hôi lẫn nước mắt mà cha đã rơi xuống vì con. Con là con của một người lái xe chở rác và sẽ luôn như vậy. Cha không cần phải tự ti, cha là người cha tuyệt vời nhất thế giới và con muốn cha tự hào về điều đó"*.

Con trai mời Mẹ làm partner dạ vũ 'prom'

Theo tập quán ở Mỹ, lễ “prom” được tổ chức cho học sinh tốt nghiệp trung học, và trong đêm dạ vũ đó người nam sinh chọn người nữ mà họ hạnh diện nhất để cùng đi cặp.

Tại Twin Falls, Idaho (NV) với đêm dạ vũ “prom” nhân lễ tốt nghiệp trung học, Dylan Huffaker, 17 tuổi, biết rõ chỉ có một “cô gái” duy nhất xứng đáng để cậu mời làm “partner” và quàng tay sánh bước với cậu trong đêm ấy không ai khác hơn chính là mẹ mình, bà Kerry. Bà mẹ bị ung thư não ở vào thời kỳ cuối (*stage 4 brain cancer*) và cuộc sống sẽ không kéo dài.

Dylan đi thẳng đến bệnh viện, nơi bà Kerry đang được điều trị bệnh và đang trong thời gian chịu xạ trị. Trước mặt mẹ, Dylan mở hộp bánh doughnut trên mỗi bánh có ghi chữ bằng kem, nội dung viết: “Mẹ có bằng lòng cùng dự lễ prom với con không?” (“*Will you go to prom with me?*”)

Trước hành động bất ngờ như vậy của đứa con trai, bà Kerry có hỏi là: “Con muốn đi prom với một bà mẹ vừa già vừa rụng hết tóc mà không thấy mắc cỡ hay sao?”. Cậu con trai nói: “Con chẳng ngại gì vì con sẽ có một cái date đẹp nhất ở nơi đó” (“*I'll have the prettiest date there*”). Bà Kerry

chỉ biết cảm động chấp nhận và cảm ơn sự ngọt ngào của con trai.

Thế là ngay sau khi hay tin về lời thỉnh cầu của cậu con trai bà Kerry, cả cộng đồng thị trấn Twin Falls bắt đầu chuyển động. Dylan quay sang bà cán sự xã hội Melissa Rowe của Viện Ung Bướu Mountain States nhờ giúp đỡ. Bà Rowe liên lạc với đại lý bán xe tại địa phương, Middlekauff Ford Lincoln. Chủ nhân hãng xe không những đồng ý cung cấp một chiếc xe mà còn bỏ tiền trả cho bà Kerry mua chiếc áo dài, kể cả buổi ăn tối.

Kế đó tiệm móng tay Lovely Nails ở Twin Falls đề nghị làm miễn phí và cô Jeni Boisvert ở tiệm ảnh Brink Studio đồng ý chụp ảnh cho cặp đôi. Vào đêm 30 Tháng Tư, sau khi chụp hình xong, hai mẹ con được ông Mike Fenello, tổng giám đốc ST Luke's Magic Valley Hospital, đích thân chở đến buổi dạ vũ prom ở trường Canyon Ridge High School. Trong đêm prom, sàn nhảy đặc biệt dành trống để riêng hai mẹ con khiêu vũ, trong khi người hoạt náo viên cho chạy bản "The Dance" của Garth Brooks.

*

Nhân dịp được nghe những chuyện trên người ta nhớ lại một bài thơ của một tác giả "vô danh" có tiêu đề là "*The time is now*" trong đó ghi:

If you ever going to love me,
Love me now while I can know
The sweet and tender feelings
Which from true affection flow.
Love me now
While I am living.
Do not wait until I'm gone
And then have it chiseled in marble,
Sweet words on ice-cold stone.
If you wait until I am sleeping

Never to awaken,
There will be death between us
And I won't hear you then.
So, if you love me, even a little bit,
Let me know while I am living
So I can treasure it.

Bài thơ này đã được chuyển ngữ thành bài “*Lúc này đây*”
bởi Tâm Minh:

*Nếu con yêu Mẹ con ơi
Hãy yêu khi Mẹ còn nơi cõi trần
Mẹ còn cảm nhận tình chân
Ngọt ngào, êm dịu con dâng tràn đầy.
Hãy yêu Mẹ lúc này đây
Khi mình chung sống vui vầy một nơi
Đừng chờ khi Mẹ qua đời
Rồi con mới tỏ những lời yêu thương
Khắc vào nền đá hoa cương
Mộ bia lạnh lẽo khó vương tình người.
Nếu chờ khi Mẹ ngủ vùi
Nghìn thu an giấc dưới nơi suối vàng
Âm dương chia cách đôi đàng
Mẹ nào nghe được con than khóc gì.
Tình con dù ít sá chi
Hãy trao cho Mẹ ngay đi con à!
Khi mà Mẹ chữa lìa xa
Để ta trân quý, thặng hoa cõi lòng!*

Tâm Minh Ngô Tăng Giao
(Mùa Vu Lan 8-2016)